

GŁOS GÓRNIKA

Organ Związku Górników Zjednoczenia Zawodowego Polskiego

„GŁOS GÓRNIKA“ wychodzi 25-go każdego miesiąca. Członkowie Związku Górników „Zjednoczenia Zawod. Polskiego“ otrzymują go bezpłatnie. Pojedynczy numer kosztuje 0,50 zł. Abonament rocznie 6 zł. :: Ogłoszeń nie umieszcza się.

SZCZĘŚĆ

BOŻE!

Listy do redakcji „GŁOSU GÓRNIKA“ należy frankować i podać na nich dokładny adres piszącego. Redakcja, Administracja Biuro Związku Górników „Zjednoczenia Zawodowego Polskiego“ znajduje się w Katowicach przy ulicy Andrzeja 21, narożnik ul. Wandy. :: Telefon 1090.

Pismo miesięczne poświęcone obronie interesów polskich górników i ich pokrewnych zawodów.

Nr. 12.

KATOWICE, dnia 25-go grudnia 1933 r.

Rok XXX.

Na progu Nowego Roku!

Wbrew optymistycznym zapowiedziom obrońców dzisiejszego porządku socjalnego, naprzekór różnym mniej lub więcej podejrzanym sposobom walki z kryzysem — sytuacja gospodarki światowej pogarszała się nieustannie, liczba bezrobotnych rosła potężnie.

Ile to razy spotykaliśmy optymistyczne orzeczenia mężów stanu, że osiągniemy „dno kryzysu“, że depresja gospodarcza dosięgnęła swego najniższego punktu, poczem rozpocznie się poprawa! Naprzekór temu suche kolumny cyfr wykazały osłabienie sytuacji gospodarczej.

Oczywiście, wszelkie przewidywania nieoparte na głębszej analizie tła kryzysu, muszą zawieść a oparte na nich nadzieje muszą się rozplynąć jak bańki mydlane. Prorocy kapitalistyczni są całkiem niezdatni do bezstronnej oceny sytuacji, albowiem kierują się wiarą w trwałość ustroju kapitalistycznego. Nie

dostrzegają jego znamion schyłkowych, fakt: klapy bezpieczeństwa, które dawniej umożliwiły przezwyciężenie kryzysów, już nie działają albo działają z osłabieniem. Niema dziś mowy o zdobyciu nowych rynków, któreby umożliwiły umieszczenie nadmiaru kapitalistów. Wymiana międzynarodowa jest w stanie upadku. Na rynku wewnętrznym zaznacza się spadek płac znaczniejszy od spadku cen, obniżenie się dochodów szerokich mas w związku z tym faktem i z ogromnym bezrobociem, jak również zubożeniem mas drobnomieszczańskich. Kryzys rolny wzmagą kryzys przemysłowy, ten z kolei odbija się na wzroście kryzysu rolnego. Co mówią cyfry ilustrujące stan gospodarki światowej? Zanim odpowiemy na to pytanie niech się sami czytelnicy zorientują w wymowie tych cyfr. Stan produkcji najważniejszych działów gospodarki przedstawia się jak następuje.

	Żelazo	Stal	Węgiel kam.	Węgiel brun.	Prod. włók.	Pa-pier	Prod. sam.
1929	114.6	112.6	109.2	107.2	104.6	108.2	120.9
1930	93.8	89.7	98.9	89.9	91.3	100.8	77.5
1931	64.9	65.6	86.5	82.7	91.9	92.8	55.3
1932	44.8	47.5	76.6	76.5	91.9	85.9	32.6

Kryzys w dziedzinie niektórych produktów zwłaszcza żelaza, stali i samochodów osiągnął rozmiary wprost niewiarogodne. Podobnie przedstawia się sytuacja handlu światowego w końcu ub. r. obniżył się poniżej stanu z r. 1931. Jeżeli oznaczymy rozmiary handlu światowego za rok 1929 na 100 (mowa zarówno o wywozie jak i przywozie) w r. 1932 będziemy mieli 92 % w r. 1931. 80 %, w r. 1932 63 %. Jeszcze znaczącej obniżką wartości, gdyż przy roku 1929 — 100 wartość handlu międzynarodowego wynosiła tylko 81 % w r. 1930. 60 % w r. 1931. 40 % w roku 1932.

Jeśli powyższe cyfry rysują niezwykle napięcie kryzysu, o tyle dla sytuacji gospodarki światowej wielce wymowne znaczenie ma stan zapasów surowców. Nadmiar surowców, których nie można spożyć, jest to podstawa kryzysu w rolnictwie. Okazuje się, że zapasy pszenicy, herbaty, ołowiu, są nadal rekordowe, natomiast zapasy kawy, cyny, nafty, węgla, wobec stanu w maju 1933 nieco się obniżyły. Cynk i kauczuk utrzymał się na tym samym poziomie. O przezwyciężeniu kryzysu od strony redukcji zapasów nie może być mowy. W niektórych wypadkach przeciwieństwo pomiędzy produkcją a spożyciem się jesz-

cze zaostriżyło. Światowe zapasy pszenicy są wyższe o 1.500.000 ton, niż przed rokiem i wynoszą około 11.000.000 ton, wobec 9.896.000 ton przed rokiem. Zapasy kawy spadły o 500.000 ton, zapasy węgla zmniejszyły się o 1.200.000 ton.

Zresztą należy tu z całym naciskiem zaznaczyć, że gdzie zaznacza się spadek zapasów, tam przyczyną jego jest niszczenie zapasów i ograniczenie produkcji, a nie wzrost konsumpcji. Stąd też o stałej poprawie cen surowców niema mowy. — Co się tyczy ruchu cen, należy pamiętać o dewaluacji pieniądza w szeregu państw, gdzie zatem wzrost cen ma charakter sztuczny. Poza to da się stwierdzić ostatnio pewne zahamowanie spadku cen i to wszystko. Dalecy zatem jesteśmy od skonstatowania dna kryzysu. Nie jest oczywiście wykluczone, że weszliśmy w stan depresji, że obniżka redukcji itd. będzie zobrazowana, ale tylko najwiny zwolennik niezawodności kapitalistycznych metod uwierzyć może w jakąś trwałość poprawy przy istnieniu kapitalizmu. Żaden kryzys poprzedni nie był o tyle głęboki aby wstrząsnąć mógł tak poważnie budżetem państwa. Cofanie się produkcji i obrotów handlowych powoduje spadek dochodów podatkowych. W walce z deficytem obniża się

Z okazji Świąt Bożego Narodzenia i Nowego Roku zasyłamy zarządom filijom, mężom zaufania, członkom rad zakładowych, starszym brackiem oraz wszystkim członkom i sympatykom Związku Górników Zjednoczenia Zawodowego Polskiego serdeczne życzenia

Wesołych Świąt Bożego Narodzenia i Dosiego Roku.

ZARZĄD GŁÓWNY I REDAKCJA.

płace i zarobki urzędników państwowych i innymi metodami (np. pożyczki) przesuwa się znaczne sumy z funduszu konsumcyjnego społeczeństwa do gospodarki państwowej. To z kolei wymaga kryzys zbytu, gdyż obniża zdolność nabywczą szerokich mas pracujących do minimum. Żaden również kryzys nie spowodował tak ogromnego zubożenia mas chłopskich i w najbliższym czasie nie tylko, że niema widoków na przezwyciężenie światowego kryzysu rolniczego, ale raczej przewidywać można jego pogłębienie.

Słowem o nowej linii rozwojowej kapitalizmu niema już mowy. Linja schyłkowa — Linja upadku ustroju, idzie, może się zatrzymać, ale trwa i łobi sobie drogę. Linji tej towarzyszy nieustanne zubożenie mas, którego kosztem utrzymują się zyski monopolistyczne wielkiego kapitału. Wykazać szerokim masom, że tak sprawa się przedstawia, jest naszym zadaniem, które poprzedza moment zwartego wysiłku mas dla obalenia podstawy tych zysków — władzy politycznej wielkiego kapitału i jego potęgę gospodarczej.

Bezpartyjność Związków zawodowych

Założyciele Zjednoczenia Zawodowego Polskiego już przed 30-tu laty przewidzieli, że organizacja zawodowa nie powinna podlegać partii politycznej, jeżeli z korzyścią dla członków przeprowadzać zamierza swoje zadania. Usunęli więc już wówczas politykę partyjną z programu i z statutu Zjednoczenia Zawodowego Polskiego, jako rzecz niewłaściwą, która więcej szkody niż pożytku przynieść mogła zorganizowanym warstwom pracowniczym. Skutki tego ważnego postanowienia okazały się w całej pełni w ostatnich czasach, gdzie to powtórzone u nas różne związeczki zawodowe, podlegające partiom politycznym, co bardzo ujemnie wpływa na całokształt życia zbiorowego ludu pracującego.

Na to ważne zagadnienie wskazuje w książce codopiero wydanej pod nagłówkiem: „Akcja Katolicka a Akcja Społeczna“, znany w chrześcijańskim ruchu robotniczym działacz, biskup częstochowski

ksi. dn. Kubina, który o nienależności politycznej Związków Zawodowych pomiędzy innymi pisze:

Szczególnie doniosły udział w akcji katolickiej celem odnowienia życia gospodarczego i społecznego według zasad chrześcijańskich przypada warstwom pracującym. Z większą niż inni energią one powinny się zabrać do tego wielkiego dzieła. Wszak na nich szczególnie dotkliwy sposób odbijają się dzisiejsze stosunki; to też przedewszystkiem w ich interesie są pożądanе społeczne i gospodarcze reformy przemiany. Już Leon XIII zwrócił na to uwagę w encyklice „Rerum Novarum“, wskazując różnym czynnikom, zainteresowanym tą sprawą, drogi do rozwiązania kwestji robotniczej. Wielki ten papież społeczny robotnikom samym gorąco polecił drogą samopomocy przez stworzenie silnych organizacji robotniczych na podstawach chrześcijańskich. Idąc, pełni wdzięczności, za wskazówką Leona XIII, robotnicy

Świadczenia statutowe

wypłacone swym członkom w latach ostatnich przez Związek Górników Zjednoczenia Zawodowego Polskiego w Katowicach wynoszą:

Wsparcie pośmiertne	zł. 59 109,75 gr.
„ s'rejkowe	25 072,60 „
„ na chorobę	178 690,52 „
„ na bezrobocie	332 788,81 „
Na bezpłatną obronę prawną wydano	35 472,80 „
Koszty sądowe	10 983,40 „
Koszty badań lekarskich	2 296,94 „

Razem wypłacono: 644 414 82 „

Czy jest druga organizacja w Polsce któraby wypłaciła tyle świadczeń??? Nie, tą organizacją jest tylko Związek Górników Zjednoczenia Zawodowego Polskiego.

Wszyscy górnicy w własnym interesie powinni należeć do Zw. Górników Z. Z. P. ażeby mogli korzystać z powyższych dobrodziejstw.

katolicycy prawie we wszystkich krajach stworzyli potężny chrześcijański ruch robotniczy, organizując się w związkach zawodowych. Należy z radością stwierdzić, że ruch ten w wielkiej mierze przyczynił się do poprawy bytu klas robotniczej, do urzeczywistnienia wielkich reform socjalnych, do zatamowania groźnej fali komunizmu, a umiejętnie kierowany i przez społeczeństwo poparty, może stać się jednym z najważniejszych czynników przy przekształceniu świata i wprowadzeniu nowego i zdrowego porządku społecznego.

Niestety u nas w Polsce ruch robotniczy jest zupełnie rozbity i wskutek tego nie odgrywa tej roli, którą powinien i mógł odgrywać. Nie mam tu na myśli rozdrożenia tego ruchu na chrześcijański i socjalistyczny. To rozdrożenie niestety jest konieczne, bo wynikające z samych podstaw. Dwa te oboje dzieli Chrystus Pan, bo ruch socjalistyczny chce budować przyszłe społeczeństwo bez Chrystusa, ruch zaś chrześcijański — z Chrystusem. Ale niepotrzebne i zgoła niezrozumiałe jest rozbitcie w samym obozie chrześcijańskim. Spowodowanie tego fatalnego rozbitcia, dopuszczenie do niego i utrzymanie go jest jedną z największych win, jaka została popełniona w naszym społeczeństwie.

Jaka jest przyczyna tej winy? W sprawie tak doniosłej trzeba dać odpowiedź jasną, otwartą, choćby wzbudziła żale w szerokich nawet kołach. Według naszego zdania, główną przyczyną rozbitcia Związków zawodowych i sparaliżowania chrześcijańskiego ruchu robotniczego polega na tem, że Związki zawodowe zapomniały o swoich głównych celach i zadaniach i stały się narzędziami partji politycznych. Wskutek tego dzieła także losy partji, rozbijają się jak one i bywają zwalczane przez innych, zależnie od koniunktury politycznej.

Z tego też powodu zaniedbują zadania najważniejsze, jak pogłębienie i rozszerzenie chrześcijańskiej ideologii społecznej, na której się opierają, badanie aktualnych zagadnień gospodarczych i społecznych, uświadamiania opinii publicznej w sprawach robotniczych, zawodowe kształcenie robotników i szerzenie między nimi oświaty ogólnej, społecznej i ekonomicznej, stworzenia różnych instytucji samopomocy, nawiązanie i utrzymanie kontaktu z organizacjami i akcjami krajowymi, zagranicznymi lub międzynarodowymi, działającymi na płaszczyźnie tej samej ideologii dla dobra robotników i t. d. Nie dziw, że wskutek tego nie mają należytego wpływu na rozwój stosunków gospodarczych i społecznych w kraju, a jeszcze mniej na polu międzynarodowym, na którym dziś, jakżeśmy już stwierdzili, przeważnie rozstrzygają się sprawy gospodarcze i społeczne. Ten kontakt międzynarodowy i te wpływy międzynarodowe dla polskich Związków zawodowych dziś tem więcej byłoby pożądane, im liczniejsze masy polskich robotników są zmuszone pracować poza krajem. Zmuszeni wskutek swego rozbitcia do współzawodnictwa nie tylko z socjalistycznymi związkami, ale także między sobą, więcej niż na to pozwala etyka chrześcijańska i interes robotników, w celach agitacyjnych podkreślają walkę klasową, dezorientują robotników, wskutek czego zbyt łatwo przechodzą z jednej organizacji do drugiej lub zniechęcają się do wszelkiej organizacji wogóle.

O! żeby nareszcie robotnicy i ich przywódcy poznali ten wielki błąd i stworzyli z rozbitych dotąd organizacji jeden wielki obóz Związków Zawodowych, oparty na podstawach chrześcijańskich, stojący ponad partjami i niezależny od nich! Dopiero wtedy chrześcijański ruch robotniczy w Polsce mógłby stać się potężną siłą i spełniać swoją wielką misję dla klasy robotniczej i dla społeczeństwa. Jak Akcja Katolicka, tak chrześcijański ruch robotniczy powinien być niezależny od partji i łączyć we wspólnej działalności wszystkich katolickich robotników bez względu na przynależność partyjną. Tylko wtedy będzie miał przyszłość przed sobą, znajdzie poparcie w całym społeczeństwie i będzie mógł skutecznie wpływać na kształtowanie się stosunków gospodarczych i społecznych.

Związki zawodowe działające na zasadach narodowych i chrześcijańskich winny — według słów ks. biskupa Kubiny — wspólnie się łączyć, aby stworzyć jednolity gront bezpartyjny organizacji zawodowych, któreby ze skutkiem wpływać mogły w kierunku usunięcia

Polsko-angielska wojna węglowa przenosi się na południe

Anglicy niezadowoleni z wyników kampanji skandynawskiej.

Umowy anglo-skandynawskie, które godzą bezpośrednio w eksport polskiego węgla na rynki północne Europy nie dały dla Anglii pożądanych wyników. W angielskich kołach węglowych odzywają się krytyczne głosy, że układy zawarte przez Anglię w ostatnich 12 miesiącach ze Skandynawią przynoszą w pewnym kierunku wyraźną szkodę samej Anglii. Okazuje się obecnie odwrotna strona medalu w umowach anglo-skandynawskich.

Anglicy zdali sobie sprawę z tego, iż postępy angielskie na drodze do odzyskania rynków skandynawskich nastąpi kosztownie dla Polski. Eksport polskiego węgla do Norwegii, Szwecji i Danii w 4 miesiącach, zakończonych w październiku br. wyniósł 970 tysięcy ton, podczas gdy w tym samym czasie w zeszłym roku wyniósł 1.328 tys. ton. Spadek wyniósł zatem 358 tys. ton. Ale — jak obliczają angielskie przemysłowe węglowe, polski eksport węgla do wszystkich miejsc przeznaczenia spadł w tym okresie tylko o 154 tys. ton. Szczegółowy rozbiór polskiego eksportu węglowego wykazuje fakt znamieny, że chociaż Polska straciła wiele w Skandynawii to stratę tę niemal że wyrównała przez zwiększenie eksportu polskiego do Włoch, Francji, Egiptu, Grecji, Algierji i innych krajach.

Również i Niemcy, które na skutek umów anglo-skandynawskich postradały pewne rynki zagraniczne znalazły wyjście z sytuacji, idąc szczególnie na rynek włoski. Niemcy dostarczyły Włochom nie mniej niż 753 tys. ton węgla w trzech miesiącach zakończonych we wrześniu b. r. podczas gdy w tym samym okresie w zeszłym roku wywoziły do Włoch tylko 276 tys. ton. Równocześnie zwiększyły Niemcy swój eksport węgla do Irlandji i na rynki południowo-amerykańskie.

Walka przenosi się na południe.

Anglo-Skandynawskie umowy nie pomogły w rezultacie eksportowi angielskiemu, chociaż bowiem zwiększyły eksport węgla z hrabstw północno-wschodnich do Skandynawji — kosztem węgla polskiego, to jednocześnie nastąpiło skurczenie się eksportu z innych angielskich Zagłębi węglowych, a mianowicie z południowej Walji nastawionej geograficznie na eksport do Włoch, Francji, Hiszpanji i Południowej Ameryki. Innymi słowy traktaty Angielsko-Skandynawskie przeniosły walkę ze Skandynawji na rynki południowe. W 3 miesiącach zakończonych we wrześniu br. Dania otrzymała blisko 80 % swego importu węglowego z Anglii, Norwegia 50 % a Szwecja około 45 %, podczas gdy Niemcy przeciętnie miesięcznie importowały z Anglii tylko 201 tys. ton, a więc 64 tys. ton mniej niż się zobowiązały w umowie z Anglią.

Jak widać ostatnie układy nie dały Anglikom spodziewanego wyniku. Związek Angielskich Eksporterów Węglowych zwrócił się w tej sprawie z memorjałem do rządu Mac Donalda domagając się zawarcia dodatkowych układów z innymi państwami, które są wielkimi importerami angielskiego węgla, a mianowicie z Francją i Włochami, w celu poprawy obecnego niezadowalającego stanu rzeczy.

Zagłębie walijskie.

Punkt ciężkości w 7 letniej walce konkurencyjnej anglo-polskiej o posiadanie domeny węglowej w Skandynawji przeniosł się zatem na południe, w pierwszym rzędzie na rynek włoski. Dotychczas węgiel polski konkurował w Skandynawji z węglem Zagłębi t. zw. północnych hrabstw głównie z węglem z Yorkshire, Durham i zagłębi szkockich. Obecnie walka toczy się z węglem z Zagłębi południowej Walji. Okręg ten jest że tak powiemy beniaminkiem w oczach każdorazowego angielskiego min. górnictwa. Następcą Shinwella (pamiętnego z zorganizowania misji węglowej z Skan-

dynawji i raportu o Skandynawji) Isaac Foot złączony był tysiącem Węzłów z Walją. Kraj ten wydaje oryginalny typ polityków i kaznodziej, Isaac Foot, b. min. górnictwa jest lokalnym kaznodzieją na zebraniach metodystów w Walji. Jego obecny następcą na fotelu ministra górnictwa w Cromwell House w Londynie p. Ernest Brown jest baptystą i urzęduje w chwilach wolnych od zajęć publicznych kazania w Walji. Z Walji pochodzi również zmarły sekretarz gen. górników A. J. Cook. Zagłębie Walijskie pod względem produkcji, stoi niemal na poziomie produkcji węgla na Górnym Śląsku.

Południowa Walja eksportuje do Francji ponad 5 milj. ton rocznie, do Włoch 2.481 tys. ton (1932). W roku bieżącym do września br. w porównaniu z tym samym okresem w zeszłym roku nastąpił spadek eksportu węgla walijskiego do Włoch o 251 tys. ton, t. j. ponad 10 %. Eksport do Południowej Ameryki spadł o 11 %, a do Hiszpanji o niemal 12 % w ciągu ostatnich 12 miesięcy. Walja przy pisuje w dużej mierze poważny spadek swego eksportu do Włoch umowom handlowym zawartym między rządem niemieckim i włoskim. Hrabstwem północno-angielskie zwiększyły swój eksport węgla do 3 krajów Skandynawji w ciągu pierwszych 9 miesięcy br. o ponad 1 milion ton lub o 34 % w porównaniu z tym samym okresem w zeszłym roku.

Tak się przedstawia obecnie położenie po wejściu w życie umów skandynawskich. Min. górnictwa E. Brown w czasie ostatniej swej podróży do zagłębia Walji zapowiedział, że dąży do stabilizacji produkcji węgla angielskiego na poziomie 300 milj. ton rocznie i, że spodziewa się dociągnąć do tego poziomu w ciągu najbliższych 18 miesięcy.

Wrzenie wśród górników angielskich.

Tymczasem w obozie górników, którzy liczą obecnie 739.940 ludzi, zatrudnionych w pełni na kopalniach wyczuwa się wrzenie z powodu niechęci Mac Donalda do uregulowania zarobków w przemyśle górnym w skali narodowej w postaci umowy zbiorowej obowiązującej wszystkie Zagłębia węglowe w W. Brytanji. Mac Donald, który w krytycznym 1931 r. wyszedł z urny wyborczej w okręgu Seham dzięki głosom górników odmówił obecnie przyjęcia delegacji górniczej, która pod wodzą obecnego sekretarza Federacji Górniczej p. Edwardsa usiłowała przedłożyć premierowi żądania górnicze. Przeciętą płacą górnika angielskiego w 1931 r. wyniosła 35 szylingów i 7 pensów za tygodniówkę, obecnie płaca przeciętna górnika wynosi tygodniowo 39 szylingów i 8 i pół pensa około 60 zł., czyli wzrosła o 4 szylingi i półtora pens tygodniowo, nie dotrzymuje jednak kroku wzrostowi kosztów utrzymania w tym samym czasie. Egzekutywa Federacji Górniczej żądała ponownie audiencji u Mac Donalda, Sekretarz Edwards pisze znowu list do Mac Donalda i zwołuje egzekutywę Federacji by ruszyć z miejsca problem stabilizacji zarobków w angielskim przemyśle węglowym.

W górnictwie pracy coraz więcej a ludzi pracuje — coraz mniej...

Główny urząd statystyczny ogłosił niezwykle ciekawe dane, dotyczące wytwórczości w dziedzinie górnictwa i hutnictwa, tudzież liczby zatrudnionych w tych dziedzinach robotników.

Cyfry te są najwymowniejszym obrazem stanu naszego przemysłu, który, jak łatwo się z poniższych danych zorientować, zwycięsko wydobywa się z kleszczy kryzysu. Gdy we wrześniu 1932 roku wydobywano ze wszystkich kopalń polskich ogółem 2.399 tys. ton, we wrześniu r. b. cyfra ta wzrosła do 2.425 tys. ton.

Znaczna poprawa dała się zauważyć w wytwórczości hutniczej, zwłaszcza, jeśli idzie o stal i produkty walcownic. I tak, znów przyjmując jako miesiąc obrotowy wrzesień, otrzymujemy na rok 1932 52 tys. ton, na rok 1933 — 78 tys. ton stali.

Produktów walcownic w ub. roku było 42 tys. ton, w roku bieżącym 57 tys.

Dyr. Śniegoń i kier. Niedoba z kopalni „Niemcy” ukarani

za utrudnienie czynności radzie robotniczej.

W dniu 12 grudnia 1933 r. odbyła się rozprawa przed sądem karnym w Król. Hucie przeciwko dyr. Śniegoniowi oraz kierownikowi inż. Niedobie z kop. Niemcy za to, że wymienieni nieporozumiewają się wzgl. nie chcieli jako członkowie zarządu kopalni współdziałać z radą załogową przy przegrupowaniu 150-ciu robotników z wyższych do niższych stawek zarobkowych, przeto naruszyli ustawę o radach zakładowych. Obojga tłumaczyli się tem, że pracodawca ma prawo do zaszeregowania do niższych plac bez pytania się rady załogowej. Powoływali się na porządek pracy i umowę taryfową, gdzie mowa, że robotnik winien być płacony według wykonanej pracy. Podnosili także, że ani rada załogowa czy Komisja Arbitrażowa nie mają prawa do rozstrzygnięcia takich spraw bowiem Wydział Fachowo-Rozjemczy zajmować się może tą kwestją po myśli taryfy. Niepoczuwali się do żadnej winy a nawet twierdzili, że po myśli ustawy o radach Zakładowych, powinni sami członkowie rady domagać się od zarządu kopalni takiego przegrupowania, ponieważ dużo robotników było wyżej płaconych aniżeli taryfa to przewiduje, naco sąd niezareagował.

Po przesłuchaniu świadków, mianowicie inspektora pracy p. inż. Frankiego i członków rady zał. wydał sąd wyrok.

Druhowie!

Czytajcie i roz-powszechniajcie „GŁOS GÓRNIKA” pomiędzy swymi współtowarzyszami pracy.

mocą którego skazuje się każdego z oskarżonych po 500 złotych kary, lub na jeden miesiąc więzienia, gdyż sąd stwierdził, że oskarżeni utrudniali radzie załogowej wykonywanie jej ustawowych obowiązków. Bronił oskarżonych adwokat dr. Hul.

Jest to bardzo słuszny wyrok, bowiem mnożą się bardzo wypadki lekceważenia rad załogowych przez panów reprezentujących zarządy przedsiębiorstw. A do takich należy zaliczyć oskarżonych panów z kopalni Niemcy, którzy są na Górn. Śląsku głosi i niepoprawni pod tem względem, bowiem Komisja Arbitrażowa w Król. Hucie powtórnie to stwierdziła. Taksamo władze i prokurator częstokroć mieli do czynienia zwłaszcza z dyrektorem Śniegoniem, który lubi specjalnie ignorować stan prawny.

Uważamy, że aczkolwiek wyrok nie wiele zmienia charakter oskarżonych, to zato dał im porządek do zrozumienia, że mimo kryzysu i rozchwiania się pewnych panów nie wolno deptać i lekceważyć sobie stanu prawnego nawet gdy chodzi tylko o robotników.

Będzie o zarazem i ostrzeżeniem wobec tych, którzy lubią iść śladem wyżej określonych.

ton. Niewątpliwie do wzrostu cyfr przyczynił się wywóz, zwłaszcza do Rosji Sowieckiej. Wywóz ten wzrósł z 15 tys. ton żelaza i stali w roku ub., do 39 tys. ton w roku bieżącym.

Te liczby są chyba dostatecznie wymowne...

Najslabiej w hutnictwie przedstawia się wzrost wytwórczości cynku, który z 6,2 tys. ton w roku ub. podniósł się na 7,5 ton w roku bieżącym.

Ołów z 10 tys. ton w roku ub. przesunął się na 13 tys. ton w roku bieżącym. Natomiast bardzo ciekawie przedstawiają się cyfry, dotyczące liczby zatrudnionych.

W górnictwie we wrześniu 1932 r. zatrudnionych było 109 tys. ludzi, we wrześniu 1933 r. liczba spadła do 95 tys.

Natomiast wzrost można zanotować w hutnictwie z 33 tys. ludzi na 34 tys. i ce, w przemyśle z 403 tys. na 431 tys. i

obecnych trudnych warunków życiowych. Nad tem ważnym zagadnieniem powinni wszyscy ludzie dobrej woli stale pracować, aby je urzeczywistnić;

przy robotach publicznych z 26 tys. na 78 tys. Zwalaszca ta ostatnia pozycja jest wy- mowna świadczy bowiem najlepiej o

tm, że w Polsce praca obecnie nie usta- le, nie kurczy się a przeciwnie — roz- rasta się.

—000—

Echa federacyjnego najazdu na kop. „Solvay”

W Głosie Górnika za miesiąc wrze- sień r. b. został podany do wiadomości czytelnikom, osławiony najazd Federali- stów na kopalnię „Solvay” w Grodzcu, w którym poseł sanacyjny Konieczko wraz z sekretarzem federacyjnego zwią- zku Z. Z. Z. Zaborowskim, postanowił za wszelką cenę obalamucić robotników i rozbić Związek Górników Z. Z. P. a co im się jednak nie udało.

Nieudany ten najazd, oraz osmiesze- nie się w oczach robotników tak niefor- tunnie podziały na posła Konieczkę, że przez swój zarząd główny postanowił zemścić wszystkim tym robotnikom, któ- rzy niemile a krytycznie odnoszą się do jego działalności.

Oto w organie „Polski Zachodniej” z dnia 12. X. r. b. p. t. „Odparcie kłamli- wych oszczerstw” zarząd główny Z. Z. Z. podaje do wiadomości, że członka naszego Związku druha Nowaka z kop. Wujek, oraz sympatyka naszego Związ- ku p. Garncarza z kop. Solvay, oddaje pod sprawiedliwość sądową za oszczer- stwa, rzucane przez nich pod adresem posła Konieczki. O ile istotnie zarząd główny Z. Z. Z. odda te sprawy na dro- gę sądową, to tem samem przyczyni się do utwierdzenia tych rzekomo oszczerstw, jako zarzutów realnych, opar- tych na prawdzie.

Do wianka tych rzekomych o- szczerstw dorzucimy i my skromny kwiatusek, aby sprawiedliwości stało się zadość. W czasie ostatniego konfliktu o zarobki w górnictwie Zagłębia Da- browskiego, poseł Konieczko wraz z przedstawicielami sanacyjnego Z. Z. Z. udał się w delegacji do Ministra Opieki Społecznej w Warszawie pana Ducha w sprawie interwencji o samowolne ob- niżenie zarobków przez baronów wę- glowych. Po tej konferencji, szumnie po- dali do wiadomości robotnikom za pomo- cą swego organu „Expres Zagłębia”, że uzyskali oświadczenie od pana Ministra Ducha, iż Rząd nie dopuści do żadnej ob- niżki płac w górnictwie i że zasługa ta należy się przedewszystkiem ich inter- wencji u czynników Rządowych. Na kon- ferencji w Min. Opieki Społecznej w Warszawie, odbytej w kilka dni po po-

wyższej interwencji, pan Minister Duch kategorycznie zaprzeczył, jakoby ował tego rodzaju oświadczenie delegacji sa- nacyjnej, a to tem więcej, że tym razem do obniżki zarobków w górnictwie dojść musi. Z powyższego wynika, że co inne- go delegacja musiała usłyszeć od pana Ministra Ducha, a dla okłamywania ro- botników, względnie dla skąpowania ro- botników na lep sanacyjny, co innego podala do wiadomości robotnikom w „Expresie Zagłębia”.

Na konferencji w Ministerstwie Opie- ki Społecznej, odbytej w dniu 27. VII. r. b., a więc w kilka dni po podanych po- wyżej faktach, poseł Konieczko dosłown- ie powiedział, że „godzi się na obniżkę zarobków, ale prosi aby nie była ona zbyt wielka”, zaś w końcu tej konferencji oświadczył, że: „robotnicy cokolwiek bądź będą, to zawdzięczają Rządowi”. Pomimo zajmowania takiego stanowiska, poseł Konieczko na zebraniach robotni- czych twierdził, że na żadną obniżkę zarobków godzić się nie należy, a nawet prowokował robotników do strejku pow- szechnego. Ta dwulicowość posła Ko- nieczki aż nadto dobrze poznali robotni- cy i jeżeli go dzisiaj krytykują, to na słusznych podstawach.

Z powyższego wynika, że poseł Ko- nieczko wogóle nie jest zdolny do zaste- powania interesów robotniczych. Czy dobro robotników leży mu na sercu, czy też jego strona materialna, o tem naj- lepiej świadczy jego działalność w Zarządzie Związku Metalowców Zjednoczenia Zawodowego Polskiego w Sosnowcu, gdzie pełniąc funkcję skarbnika, należny procent dla Zarządu od zbieranych skła- dek członkowskich, pobierał do prywat- nej własnej kieszeni.

Jeżeli więc robotnicy krytycznie od- noszą się do posła Konieczki, to powody do krytyki daje on sam i odwołanie się przez niego na drogę sądową, nie może zmienić krytycznego stanowiska robo- tników tak długo, jak długo fałsz i obłu- dę siał będzie poseł Konieczko w oczach robotników. Prawda jest po stronie ro- botników i prawda ta zwyciężyć musi, bez względu na to, czy jest ona miła posłowi Konieczce lub nie.

miarodajnych. Zaś wszystkich narodo- wo myślących robotników znajdujących się w związekach p. Moraczewskiego wzy- wamy do wstąpienia w szeregi jedynej polskiej na wskroś narodowej organiza- cji jaką jest Zjednoczenie Zawodowe Pol- skie.

Wątpliwy patriotyzm b. exministra

Prezes federacyjnych związeków Z. Z. Z. Jędrzej Moraczewski a Pożyczka Na- rodowa.

Przy rozpisaniu dobrowolnej pożycz- ki narodowej udział w subskrypcji brało całe społeczeństwo polskie. Szczególna ofiarność zaobserwowano pomiędzy robotnikami na Górnym Śląsku. W okre- sie subskrypcji górnośląscy przemysłow- cy domagali się w przemysle metalowym obniżki płac. Ażby przeciwstawić się tej zachłanności kapitalistycznej wyje- chała delegacja Zespołu Pracy Związk- ów Metalowców do Warszawy celem interwencji u czynników miarodajnych. W skład delegacji wchodził również fe- deralista w osobach p. p. Bajdura, Ro- zackiego itd., którzy przy tej okazji zło- żyli czolobitność hersztowi federacyjn- ych związeków p. exministrowi Mo- raczewskiemu, informując go równocze- śnie o ofiarności robotnika śląskiego, który w tak patriotyczny sposób subskry- bował swoją ciężko zapracowany grosz na pożyczkę narodową. Nato oświad- czył prezes Z. Z. Z. że skoro robotnicy Śląska subskrybowali pożyczkę narodo- wą, to wskazali, że za wiele zarabiali i mogą jeszcze znieść nową obniżkę płac!!

Delegacja tego nie spodziewała się i została skonsternowana stanowiskiem p. Moraczewskiego. Myśmy zawsze wska- zywał i wskazujemy do dziś dnia, że meneryzy federacyjni niezależnie od tego jak się nazywają nie wychowują swych członków w duchu narodowym, a tylko w duchu komunistycznym. I ta organiza- cja nosi szumne miano organizacji pro- rządowej!?

Odpowiedzialność za popieranie tej or- ganizacji spadnie na barki czynników

Doniosły wyrok Sądu Najwyższego

Tylko członkowie Związków Zawodo- wych mają Prawo do wynagrodzeń tary- fowych.

Jedna z dotkliwych bolączek, powta- rzających się wciąż wśród zorganizowa- nych robotników, to równomierne wy- nagrodzenie taryfowe tak dla zorgani- zowanych jak i niezorganizowanych. Sprawa ta zajmował się Sąd Najwyż- szy w Warszawie i jak donosi organ Ch. Z. Z. „Dozorca Domowy”, wydał na- der doniosły dla wszystkich pracow- ników wyrok.

Sprawa, będąca przedmiotem rozwa- żań Sądu Najwyższego, wzięła początek w zakładach elektrotechnicznych Braci Borkowskich w Warszawie, gdzie pra- cował w charakterze robotnika wykwa- lifikowanego niejaki p. Gwiazda. Pracownik ten, zbadawszy tabelę płac, usta- loną przez umowę zbiorową stwierdził- że płaca jego nie odpowiada wysoko- ści, podanej w tabeli. Ponieważ pracodawcy nie chcieli wyrównać różnicy, przeto p. Gwiazda wystąpił do Sądu Pra- cy ze skargą, w której żądał, by firma zapłaciła mu ową różnicę za cały czas trwania umowy zbiorowej, co wynosiło w sumie około 500 zł.

Sąd Pracy, a następnie wskutek od- wołania i Sąd Okręgowy, pretensje pra- cownika uwzględnił. Wówczas firma wniosła kasację do Sądu Najwyższego. W motywach rzecznik zasądzonej firmy dowodził, że p. Gwiazda nie miał prawa upominać się o przywileje, wynikające z umowy zbiorowej, ponieważ nie udowo- dnił, że należał do jednego ze związ- ków, który ową umowę podpisał.

Sąd Najwyższy podzielił to stanowi-

sko. Orzeczenie w tej sprawie brzmi na- stępująco: „Nie może korzystać z przy- wilejów umowy ten, kto umowy takiej sobie nie wywalczył. Jeśli więc pracownik nie należy do związku, który pod- pisał umowę zbiorową, prawa wynika- jące z niej nie muszą obowiązywać w stosunku do niego pracodawce”.

Wyrok ten jest niezmiernie ważny, wprost przełomowy dla ruchu zawodo- wego. Główną trudnością w rozwoju Związków Zawodowych było owe żero- wanie na cudzej pracy, którem było ko- rzystanie ze zdobyczy Związków zawo- dowych przez niezorganizowanych. To było rzeczywiście niesprawiedliwe, by jedną płacił składki, zużywał czas i siły, a przedewszystkiem nadstawił plecy — a inni nie mają poczucia solidarności i wola, by za nich drudzy się poświęcali, mogli narówni korzystać z owoców pra- cy organizacyjnej. O to pasorzytnictwo rozbiły się niejednokrotnie wysiłki or- ganizacyjne. Obecnie sytuacja zmienia się gruntownie. Kto nie bierze udziału w walce o wspólne cele, ten nie może korzystać z jej owoców. Taryfy będą jed- nie członków związków zawodowych o- bowiazywać. Nie wątpimy, że robotnicy niezorganizowani rychło to zrozumieją i zaczną się tłumnie zapisywać do organi- zacji zawodowej. W tym kierunku idzie zresztą ogólny rozwój, zmierzający do zorganizowania całego społeczeństwa. Wyrok Sądu Najwyższego jest ważnym krokiem w tym kierunku.

Wspaniałe wyniki

Przy wyborach do rad zakładowych osiągnięte przez Zw. Górników Z. Z. P.

Z końcem listopada wzgl. początkiem grudnia 1933 r. odbyły się na niżej poda- nych kopalniach wybory do rad zakła- dowych, które przyniosły zwycięstwo listom Zw. Górników Z. Z. P. oraz wy- kazwały przyrost głosów i mandatów w stosunku do zeszłorocznych wyborów.

Kopalnia Florentyna:

lista Z. Z. P.	otrzymała	517 głosów 5 mandatów
lista Z. Z. Z.	„	355 „ 3 i 1 uzupełn. mandat
lista Chrz. Z. Z. P.	„	123 „ 1 mandat
lista Cent. Zw. Górn.	„	96 „ 1 uzupełn. mandat

Kopalnia Wirek (Hillebrand):

2 listy Z. Z. P.	otrzym.	1.500 głosów 9 mand. i 2 uzupełn.
2 listy Z. Z. Z.	„	354 „ 2 mand.
lista Cent. Zw. Górn.	„	87 „ bez mand.
i Bergarbeiter razem		
lista Chrz. Z. Z. P.	„	41 „ bez mand.

Kopalnia Wolfgang-Wawel:

lista Z. Z. P.	otrzymała	1.073 głosów 6 mand. i 1 uzupełn.
lista Cent. Zw. Górn.	„	683 „ 3 mand. i 1 uzupen.
lista Chrz. Z. Z. P.	„	444 „ 2 mand.
lista Z. Z. Z.	„	395 „ 2 mand.

Na powyższych kopalniach zdobyły li- sty Zjednoczenia Zawodowego Polskiego 3090 głosów na ogólną liczbę 5678 odda- nych ważnych głosów, zaś ilość zdoby- tych mandatów Z. Z. P. wynosi 23 na o- gólną liczbę 39 mandatów. Wynika niez- hicie z powyższego, że większość robo- tników posiada zaufanie do przedstawi- cielii tej organizacji, która zdobywa sobie to zaufanie i teren działania przez wyte- żoną energiczną i uczciwą pracę wśród i dla warstw pracujących.

Jakie podatki i ubezpieczenia płacą pracownicy fizyczni?

Każdy pracownik jest zobowiązany opłacać następujące podatki:

- 1) podatek od uposażeń (dochodowy),
- 2) podatek na fundusz gospodarczy,
- 3) podatek na fundusz pracy,
- 4) ubezpieczenie inwalidzkie,
- 5) ubezpieczenie w kasach chorych i
- 6) ubezpieczenie na brak pracy.

1) Podatek od uposażeń (dochodowy) oblicza się według następującej tabeli:

1	48,07 — 49,99	1,5	0,75	zł
2	50,00 — 51,90	1,6	0,83	„
3	51,92 — 53,83	1,7	0,91	„
4	53,84 — 55,75	1,8	1,00	„
5	55,76 — 57,68	1,9	1,09	„
6	57,69 — 59,60	2,0	1,19	„
7	59,61 — 61,52	2,1	1,29	„
8	61,53 — 63,44	2,2	1,43	„
9	63,45 — 65,36	2,3	1,59	„
10	65,37 — 67,28	2,4	1,76	„
11	67,29 — 69,20	2,5	1,93	„
12	69,21 — 71,12	2,6	2,07	„
13	71,13 — 73,04	2,7	2,21	„
14	73,05 — 74,96	2,8	2,38	„
15	74,97 — 76,88	2,9	2,58	„

Zarobek tygodniowy do 48,06 zł. nie podlega opodatkowaniu.

Kto zarabia więcej jak 93 złote (sto- pnie 15) na tydzień, ten jest zobowiaza-

ny płacić do tego podatek komunalny wynoszący w województwach: śląskiem, poznańskim i pomorskim 3 procent,

2) Wysokość podatku gospodarczego wynosi przy zarobku tygodniowym:

1	48,07 — 69,44	0,5	0,35	zł
2	69,45 — 200,00	1,0	2,00	„
3	200,00 — 692,30	2,0	13,84	„

3) Podatek na fundusz Pracy wynosi 1 proc. od zarobku, bez względu na jego wysokość.

4) Ubezpieczenia inwalidzkie płaci w połowie pracownik w drugiej połowie pracodawca.

5) Ubezpieczenie do kas chorych wy- nosi 6 proc. od zarobku z tego płaci 1/2 pracownik i 1/2 pracodawca w wojewódz- twie śląskiem (Spółki Brackiej).

6) Składka do Ubezpieczenia na brak pracy (fundusz bezrobocia) płaci 1/2 % pracownik, a 1/2 proc. pracodawca przy ciągłej fabrycznej pracy. Pracownicy se- zonowi (budowlarze, ceglarze, robotnicy przy pracach publicznych, brukarze i t. p.) płacą 2 proc. i pracodawca 2 proc. od zarobku, w całej Polsce.

Zatrudnieni w górnictwie opłacają obok tego osobno ubezpieczenia brackie. A. K

Sesja międzynarodowej konferencji pracy

Tematem obrad będzie sprawa skrócenia czasu pracy.

Genewa. Na 11 maja 1934 r. wyzna- czony został termin otwarcia 19 sesji Międzynarodowej Konferencji Pracy w Genewie.

Program obrad przewiduje, m. in. spra- wę skrócenia czasu pracy, która stano- wiła już przedmiot obrad konferencyj poprzednich; obecnie sprawa ta załatwio- na ma być ostatecznie w formie projek- tu międzynarodowej konwencji. Nastę- pnie rozpatrywany ma być projekt kon-

Czy zdobyłeś już

nowego członka do organizacji?

wencji w sprawie ubezpieczenia na wypadek braku pracy opracowany przez Międzynarodowe Biuro Pracy na podstawie opinii poszczególnych rządów, zagadnienie rozszerzenia spisu chorób zawodowych, uprawniających do odszkodowania na podstawie konwencji z roku 1921, dalej zagadnienie zachowania uprawnień do rent inwalidzkich przez robotników-obcokrajowców, którzy przemieszali się z jednego kraju do drugiego.

Międzynarodowa Konferencja Pracy powzięła na również uchwały w sprawie zakazu zatrudniania kobiet w kopalniach pod ziemią, oraz w sprawie częściowej zmiany konwencji o pracy nocnej kobiet. Program obrad przewiduje wreszcie dyskusję nad organizacją i skoordynowaniem robót publicznych krajowych i międzynarodowych na podstawie specjalnego raportu opracowanego przez Międzynarodowe Biuro Pracy, oraz dyskusję nad sprawozdaniem dyrektora M. B. P. i działalnością Międzynarodowej Organizacji Pracy.

Okólnik

Do zarządów filijnych i Radców Zakładowych Związku Górników Zjednoczenia Zawodowego Polskiego.

Szanowni Druhowie! Śląski Urząd Wojewódzki wydał zarządzenie w sprawie urlopów turnusowych, na mocy którego wolno dziś przyjąć do pracy ludzi z poza turnusu.

Pierwszeństwo do pracy mają ci bezrobotni, których stan finansowy jest najgorszy i którzy obciążeni są licznymi rodzinami i pozostają bez pracy już od kilku lat. W myśl tego zarządzenia ludzie z turnusu mają być zwolnieni i zastąpieni robotnikami najbardziej dotknięci kryzysem. Na podstawie tego zarządzenia niektóre komunalne Urzędy pośrednictwa Pracy wzbraniają się zapośredniczyć członków naszej organizacji. Ażeby temu kres położyć, przedstawiciele Związku Górników udali się z zażaleniem do p. Wojewody, który oświadczył, że powyższe zarządzenie nie ma mieć zastosowania wobec zdolnych do pracy zawodowej naszych członków. Gdyby pomimo tego oświadczenia p. Wojewody, miały powtórzyć się wypadki niezapowiedziane, prosimy nadesłać nam nazwiska, stan rodzinny i majątkowy, miejsce zamieszkania, nazwę kopalni gdzie zurlopowany turnusowo ostatnio pracował oraz urząd pośrednictwa pracy, który nie chciał zapośredniczyć.

Po otrzymaniu powyższych dowodów zwrócimy się natychmiast do czynników miarodajnych, ażeby tego rodzaju rzeczy więcej się nie powtarzały. Oświadczamy, że członkowie Związku Górników Z. Z. P. mają te same prawa co inne protegowane jednostki, przez urzędy pośrednictwa pracy.

Szanowne zarządy filijne prosimy usilnie, ażeby ściśle do powyższego się zastosowali, a szczególnie dotyczy to powiatu rybnickiego, albowiem tam najwięcej krzywdzono naszych członków.

Szcześć Boże!

Zarząd Główny Związku Górników
Z. Z. P.

—o—

Z życia organizacyjnego

Rezolucja

Zebrani członkowie filii Maszynistów w Chropaczowie uchwalają na zebraniu w dniu 3 grudnia br. po wysłuchaniu referatu następującą rezolucję:

Zebrani protestują przeciw niskiemu opłacaniu robotników zatrudnionych przy pracach wykonywanych z pożyczek funduszu Pracy, tem więcej, że ci robotnicy nie są ubezpieczeni.

Zebrani protestują przeciwko temu, że Fundusz Pracy nie prowadzi robót w własnym zakresie, lecz oddaje te prace w ręce różnych instytucji lub osób prywatnych, udzielając im na te roboty kredytu.

Zebrani żądają przeprowadzenia zmian w obecnej ustawie o ochronie lokatorów, obniżając czynsze mieszkaniowe odpowiednio do obecnych niskich zarobków. Oprócz tego przeprowadzenie reformy ubezpieczeń społecznych i stworzenie jednolitej kasy emerytalnej dla kopalni i hut, zrównania ubezpieczeń pracowników umysłowych z pracownikami fizycznymi tak pod względem emerytalnym jak ubezpieczeń na bezrobocie.

Domagamy się radykalnej zmiany dotychczasowego systemu podstaw produkcji i racjonalnego podziału dochodu społecznego i przez podwyższenie siły nabywczej warstw pracujących. Poza to domagamy się wyzyskania dekretów Prezydenta Rzeczypospolitej w kierunku kontroli przedsiębiorstw dla zapobieżenia redukcjom i zamykaniu zakładów. Domagamy się rozwiązania przez Rząd konwencji węglowej i Unji polskiego przemysłu Górniczo-Hutniczego, oraz bezwzględnego obniżenia wybujałych pensji dyrektorów i wygórowane koszty administracyjne.

Wierzymy, że czynniki miarodajne wezmą słuszne żądania nasze pod uwagę i przez wprowadzenie tych różnych zmian przyczynią się do osłabienia istniejącego kryzysu.

—o—

Filje Związku Górników Z. Z. P.

które zdobyły ponad 3 nowostępujących członków według obrachunków nadesłanych do Kasy Zw. Górników w miesiącu listopadzie br.

Sekretariat Rybnik 5. Filja Siemianowice 33. Zawada, Łagiewniki i Świerklany po 10. Katowice-Dąb 7. Knurów i Marklowice po 6. Giszowice 5. Janów Wieś, i filja Rybnik po 4. Bielszowice filja I. Chorzów i Biertułtowy po 3 członków.

25 filji zdobyło po 1 — 25 członków i 7 filji po 2 — 14 członków.

Pozatem przestąpiło z obcych związków do filii: Giszowice 5, Łagiewniki 4, Radzionków i Ruda filja II po 3, Orzesze, Bojszowy, Łaziska G., Nikiszowiec górników, Janów-Wieś, Brzozowice, Nowa-Wieś, filja II. i Mysłowice po 2 członków.

Do 16 filji przestąpiło z obcych organizacji po 1 członku.

Ogółem przestąpiło względnie przystąpiło do Związku Górników Z. Z. P. 245 członków.

W następnym „Głosie Górnika“ ogłosimy filje, które podczas 2 miesięcznej agitacji zdobyły największą liczbę członków.

Dotychczas zdobyły niektóre filje daleko ponad 100 nowych członków.

—o—

Komunikat nr. 8.

Do zarządów filijnych i miejsc płatniczych Z. G. Z. Z. P.

Zarząd Główny Związku Górników Z. Z. P. wydaje na rok 1934 nowe znaczki tygodniowe.

Pozostałe znaczki z roku 1933 muszą być do 20-tego stycznia 1934 r. nadesłane z powrotem do Kasy Związku w Katowicach.

Zalegającym członkom ze składkami — nie z własnej winy, kwitować się będzie nowymi znaczkami za rok 1934.

Lepienie znaczków z roku 1933 do kwitariusza w nowym roku jest wzbronione i znaczki takie uważać będziemy za nieważne. Członków Związku Górników Z. Z. P. w własnym interesie wzywamy aby zwracali uwagę na prawidłowe lepienie znaczków do kwitariusza przez mężów zaufania, ponieważ wszelkie niedokładności mogą spowodować wstrzymanie świadczeń regulaminowych, uchwalonych przez ostatnie Walne Zebranie naszego Związku.

Ponieważ zbliża się koniec roku obrachunkowego, przeto zwracamy uwagę zarządom filijnym, iż zamknięcie kont z probranych znaczków za rok 1933 powinno nastąpić najpóźniej do 20-tego stycznia 1934 r. Ze względu na mające odbyć się walne zebrania, zarządy filijne winne wyrównać najpierw swe konta aby mógł członkom przedłożyć pokwitowanie z głównej Kasy Związku, że obrachunek końcowy za rok 1933 został wyrównany. Obrachunek ten musi być podpisany przez prezesa, skarbnika i rezerwatorów Kasz filijnej.

Członkowie ustępujących zarządów filijnych, którzy nie mają pokwitowania z wyrównanego konta za rok bieżący mogą narazić się na to, że w razie ich ponownego wyboru, nie będą przez Zarząd Główny zatwierdzeni. Prosimy do powyższego ściśle się zastosować.

Zarząd Główny Związku Górników
Z. Z. P.

Z obrony prawnej

W ostatnim czasie za pośrednictwem obrony prawnej zostały wygrane następujące sprawy.

Deja Jakób z Rudy, doznał nieszczęśliwego wypadku dnia 27. marca 1931 r. zaco mu Zakład przyznał 50 % -wą rentę wypadkową, na wniesiono odwołanie, na rozprawie dnia 18. listopada 33 r. przyznano jemu 80 % -wą rentę, która wynosić będzie 194 zł. 95 gr. miesięcznie.

Jadamus Franciszek z Łazisk Dolnych, pobierał 20 % -wą rentę za skutki wypadku z dnia 15 listopada 1930 r., którą mu Zakład wstrzymał z dniem 1 kwietnia 1932 r. Na skutek odwołania na rozprawie dnia 6 grudnia 1933 r. przyznano jemu nadal 10 % -wą rentę, która wynosić będzie 14,90 zł. miesięcznie a za zaległy czas otrzyma nadpłacone 327,80 złotych.

Kaczmarek Antoni z Świętochłowic, któremu wstrzymano 25 % -wą rentę za skutki wypadku z dnia 15 sierpnia 1931 r. na skutek odwołania na rozprawie dnia 6 grudnia 1933 r. otrzymał począwszy od 1 czerwca 1932 r. nadal rentę trwałą we wysokości 10 %, która wynosić będzie 24,85 zł. miesięcznie, a za zaległy czas będzie jemu nadpłacone 497 zł.

Kaizer Jan z Rudy, któremu wstrzymano rentę na rozprawie dnia 6 grudnia 1933 r. przyznano nadal rentę trwałą we wysokości 10 %.

Skowron Leon Siemianowice, który doznał nieszczęśliwego wypadku dnia 5. marca 1932 r. pobierał rentę tymczasową we wysokości 60 %, którą mu Zakład zniżył na 40 %, na wniesiono odwołanie i na rozprawie dnia 6 grudnia 1933 r. przyznano jemu nadal 50 % -wą rentę, która wynosić będzie miesięcznie 80,30 zł., a za zaległość będzie jemu nadpłacone 193,20 złotych.

Myler Karol Ruda, któremu Zakład wstrzymał 20 % -wą rentę, na skutek odwołania otrzymał nadal 20 %.

Nocoń Karol z Knurowa, któremu Zakład wstrzymał rentę za wypadek z dnia 15 grudnia 1928 r. na skutek odwołania przyznano za czas od 1. 6. 1932 r. do 30 stycznia 1933 r. 10 % -wą rentę.

Polaczek Alojzy z Goduli, który doznał nieszczęśliwego wypadku w grudniu 1928 r. pobierał 50 % -wą rentę, którą mu Zakład zniżył na 20 %, naco wniesiono odwołanie na rozprawie przed Wyższym Urzędem Ubezp. dnia 4. listopada 1933 r. przyznano jemu nadal jako rentę trwałą 331/3.

Rogol Wawrzyn Świętochłowice, któremu wstrzymano 30 % -wą rentę za skutki wypadku z 30 grudnia 1931 r., wniósł odwołanie. Na rozprawie dnia 9 grudnia 1933 r. przyznano jemu nadal 30 % -wą rentę za czas od 1 grudnia 1932 r. do 30. września 1933 r., a zaś nadal rentę trwałą we wysokości 20 % i jako zwrot kosztów badania lekarskiego 13,20 złotych.

Paliga Paweł z Świętochłowic, któremu zniono 20 -wą rentę za wypadek z 13 kwietnia 1929 r., naco wniesiono odwołanie i na rozprawie dnia 9 grudnia 1933 r. przyznano jemu nadal jako rentę trwałą 15 %, która wynosić będzie miesięcznie 30,45 złotych i przyznano jemu jako zwrot kosztów badania lekarskiego 13,20 złotych.

Goczol Konstancy z Jejkowic wygrał nadal 10 % -wą rentę w sumie 19,35 zł., a za zaległy czas będzie jemu nadpłacone sumą 290,25 zł. i zwrot kosztów badań lekarskich 15 zł.

Nalepa Ignacy z Orzegowa wygrał 10 % -wą rentę i zwrot kosztów badań lekarskich w sumie 13 zł.

Wawrzynek Franciszek z Pawłowa, któremu wstrzymano rentę za skutki wypadku z dnia 1. września 1928 r. wniósł odwołanie i na rozprawie przed Wyższym Urzędem Ubezpieczeń z dnia 18. października br. przyznano mu nadal

10 % -wą rentę w sumie 26,35 zł., a za zaległy czas będzie jemu nadpłacone 316,20 zł. i zwrot kosztów badań lekarskich w sumie 19,50 złotych.

Wspaniały sukces przed Wojewódz. Urzędem Ubezp.

Dykczyński Zygmund z Katowic, doznał nieszczęśliwego wypadku przy pracy przez pobicie na terenie Rzeźni Miejskiej w dniu 10. listopada 1928 roku złamania podstawy czaszki, wstrząsu mózgu znacznego stopnia i utraty słuchu, Zakład Ubezpieczeń odmówił mu przyznania rentę twierdząc, że pobicie nie miało łączności z wykonaniem pracy. Również odwołanie zostało po dwóch rozprawach przed Wyższym Urzędem Ubezpieczeń także oddalone. Na skutek wniesionego rekursu po dwóch rozprawach przed Wojewódzkim Urzędem Ubezpieczeń po rzeczowym uzasadnieniu sprawy przez przedstawiciela Związku Górników Z. Z. P. została ostatecznie sprawa wygrana i poszkodowanemu przyznano rentę wypadkową za czas od dnia 10 lutego 1929 r. do 10. sierpnia 1929 r. 75 %, zaś do 10. sierpnia 1931 r. 50 % a nadal przyznano jemu rentę trwałą 40 %. Zaznaczyć wypada, że sprawa trwała przeszło 4 lata i zdawało się już, że była beznadziejna, lecz tylko dzięki zabiegom i rzeczowej obronie została sprawa ostatecznie po przeszło 4 latach wygrana zaco też zainteresowany składa podziękowanie.

—o—

Baczność członkowie Obwodu Mikołów-Orzesze

Podaje się wszystkim członkom Obwodu Mikołów-Orzesze do wiadomości, że Obrona Prawna nadal udzielana będzie w Mikołowie w lokalu Pana Krzystolika przy ul. Pszczyńskiej, w poniedziałki po 1-szym i 15-tym, w razie przypadającego na 1-szego lub 15-tego święta to będzie Obrona Prawna w następnym poniedziałek.

W Orzeszu w czwartki po 1-szym i 15-tym każdego miesiąca w lokalu Spółki Jedność, od godz. 12-tej do 14-tej.

Zwraca się wszystkim zainteresowanym członkom, którzy korzystają z Obrony Prawnej uwagę, żeby się ściśle do powyższego zastosowali i we wszystkich sprawach czy to Obrony Prawnej, jak też i w sprawach Związkowych, zwracali w wyżej wyznaczonych terminach i lokalach o porady i informacje.

Z kroniki organizacyjnej

Cześć Jubilatom!

25-cio letni jubileusz członkostwa odchodzą Druhowie:

- 1) Szymura Jan, Orzesze
- 2) Wrzeciowo Józef, Nowa Wieś
- 3) Powroźnik Franciszek, Godula,
- 4) Sosna Augustyn, Bielszowice
- 5) Dudek Paweł, Bielszowice,
- 6) Talarczyk Józef, Katowice.

25-cio letni jubileusz małżeństwa obchodzili w listopadzie z ich zacnymi małżonkami

- 1) drh. Mrózek Andrzej, filja górników Nikiszowiec
- 2) Węgrzyk Jan, filja górników Janów.

Serdeczne życzenia zasyła
Zarząd Główny Zw. Górników Z. Z. P.

Z karty żałobnej

Śmierć nieubłagana wyrwała z naszych szeregów szermierzy Związku Górników Z. Z. P.

- 1) Czech Ignacy, Ruda Śl.,
- 2) Piątek Antoni, Świętochłowice,
- 3) Zientek Jan, Jaworzno,
- 4) Perszke Augustyn, Piekary W.
- 5) Piątek Franciszek, Siemianowice,
- 6) Mazurek Paweł, Bielszowice,
- 7) Wenger Franciszek, Jeleń,
- 8) Odzywałski Stanisław, Jaworzno,
- 9) Kuczera Michał, Zależe.

Redaktor odp. Franciszek Król w Katowicach. — Nakładem Związku Górników Zjedn. Zaw. Polskiego. — Druk: Spółka Wyd. „Śląski Głos Poranny“. Tel. 1706.